

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över En möjlighet till ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete och ett nytt förfarande vid sen anmälan om avstämning (Promemoria)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till

- lag om ny anmälan om avstämning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.
- lag om ändring av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

Förslagsställaren föreslår att arbetsgivare i vissa fall på nytt ska kunna lämna in en anmälan om avstämning av preliminärt stöd enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. I promemorian föreslås bland annat att bestämmelser som reglerar ett nytt anmälningsförfarande för den aktuella perioden tas in i en ny lag. Förslagsställaren vill möjliggöra för de arbetsgivare som brustit i sin anmälningskyldighet och blivit återbetalningsskyldiga att ändå få slutligt stöd. Därutöver föreslås att det i lagen om stöd vid korttidsarbete ska införas en bestämmelse om att den handläggande myndigheten ska förelägga en arbetsgivare att ge in en anmälan om avstämning om en sådan anmälan inte har getts in inom rätt tid.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Den 1 januari 2014 trädde ett system med statligt stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14: FiU1, rskr. 2013/14:56). Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och

arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen.

Vidare anges att den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Systemet, som är öppet och permanent, är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Stödet administreras av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stöd. Ett godkännande får bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Det anges vidare att en arbetsgivare som har fått preliminärt stöd är skyldig att göra en avstämning för att fastställa ett slutligt stöd. Avstämning ska göras tre månader efter att en stödperiod har inletts och därefter senast var tredje månad. Avstämningen innebär att arbetsgivaren ska redovisa utfallet av korttidsarbetet och beräkna slutligt stöd. Arbetsgivaren ska för varje arbetstagare som det preliminära stödet har avsett, bedöma om den genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen som tillämpats under respektive avtalsperiod motsvarar den procent av ordinarie arbetstid och löneminskning som följer av lagen om stöd vid korttidsarbete samt om arbetstids- och löneminskningen har stöd i korttidsavtal.

Förslagsställaren anger därutöver att enligt 30 § lagen om stöd vid korttidsarbete följer vidare att om en anmälan om avstämning inte ges in inom rätt tid är arbetsgivaren skyldig att betala tillbaka allt preliminärt stöd. Detsamma gäller en arbetsgivare som i anmälan inte anger återbetalningsskyldighet enligt 25 eller 26 §§ eller anger återbetalningsskyldighet med för lågt belopp. Återbetalningsskyldigheten är tänkt att ge arbetsgivaren ett starkt incitament att göra en anmälan om avstämning och att i anmälan ange återbetalningsskyldighet med rätt belopp.

Det anges i remissen att syftet med förslaget att införa en möjlighet till ny anmälan om avstämning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete är att lindra effekterna av återbetalningsskyldigheten enligt samma lag. Flera arbetsgivare som under 2020 har gett in en anmälan om avstämning har lämnat in anmälan några dagar för sent med följderna att de har blivit återbetalningsskyldiga för allt stöd. Det har även förekommit att arbetsgivare inte har kunnat signera ansökan digitalt, vilket i vissa fall har medfört att ansökan inte bedömts ha getts in, med följderna att arbetsgivarna blivit återbetalningsskyldiga för allt stöd. Det har vid tillämpningen inte ansetts vara uppenbart oskäligt att arbetsgivarna i dessa fall ska återbetala stödet, vilket innebär att de varken helt eller delvis har befriats från återbetalningsskyldighet. Förslaget innebär att arbetsgivarna får en ny möjlighet att vid avstämning få slutligt stöd som helt eller delvis motsvarar det preliminära stöd som har återbetalats eller ska återbetalas.

Vidare anges att syftet också är att öka förutsebarheten och rättssäkerheten samt säkerställa att kravet på proportionalitet upprätthålls.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren redogör utförligt för sina överväganden av alternativa lösningar i ett särskilt avsnitt (7.1.1). Det anges bland annat att en alternativ lösning som har övervägts är att införa en bestämmelse som innebär att arbetsgivarna kan ansöka om hel eller delvis befrielse från återbetalningsskyldighet. Det anges dock att eftersom återbetalningsskyldigheten avser preliminärt stöd och någon avstämning aldrig gjorts och slutligt stöd således inte har beräknats, har denna lösning dock inte bedömts vara möjlig enligt förslagsställaren. Det anges vidare att en sådan lösning skulle nämligen kunna leda till att arbetsgivare som inte skulle haft rätt till slutligt stöd om de kommit in med en anmälan i rätt tid, felaktigt befrias från återbetalningsskyldighet.

Förslagsställaren anger vidare att en annan alternativ lösning, som Tillväxtverket föreslagit i en hemställan till Finansdepartementet (Fi2021/02027), är att ändra förutsättningarna för befrielse av återbetalningsskyldighet i de fall då en anmälan getts in för sent. Tillväxtverket har föreslagit att, i stället för att en arbetsgivare helt eller delvis ska befrias från återbetalningsskyldigheten när det är uppenbart oskäligt att arbetsgivaren ska betala tillbaka allt preliminärt stöd, ska befrielse kunna medges redan när det är oskäligt att arbetsgivaren blir återbetalningsskyldig. Förslagsställaren har övervägt denna lösning. En sådan lösning bedöms dock inte på samma sätt öka förutsebarheten och rättssäkerheten enligt förslagsställaren. Inget anges om effekter av om ingen reglering kommer till stånd.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av alternativa lösningar kan godtas. Regelrådet har däremot inte kunnat utläsa en beskrivning av effekter av om ingen reglering kommer till stånd. Det hade varit önskvärt att förslagsställaren hade beskrivit detta kortfattat. Med anledning av förslagets sammantagna effekter kan dock Regelrådet godta utelämnade beskrivningar i denna del.

Regelrådet finner därför redovisningen av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren bedömer att förslaget överensstämmer med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Normalt sett kan det ofta vara lämpligt att förklara på vilken grund en bedömning av förslaget överensstämmer med EU-rätten görs. I detta fall finner Regelrådet att det är tydligt att förslaget motiveras av de nationella förutsättningar och Regelrådet finner inte något som uppenbart talar emot förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i remissen att det är angeläget att arbetsgivarna så snart som möjligt får möjlighet att göra en ny anmälan om avstämning och att reglerna om förfarandet vid sen anmälan om avstämning ändras. Den föreslagna lagen om ny anmälan om avstämning och ändringarna av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete bör träda i kraft så snart som möjligt. Förslagsställaren föreslår därför att lagförslagen träder i kraft den 1 januari 2022.

Vidare anges att den föreslagna lagen om ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete är av tillfällig karaktär. Den tid under vilken arbetsgivaren har möjlighet att ge in en ny anmälan är begränsad till två månader. En ny anmälan om avstämning ska ges in senast den 28 februari 2022. Mot den bakgrunden bör lagen upphöra att gälla vid utgången av 2022. Förslagsställaren anger dock att den upphävda lagen fortfarande ska gälla för ansökningar som har getts in till Tillväxtverket före den 1 mars 2022.

Beträffande ändringarna i lagen om stöd vid korttidsarbete bedömer förslagsställaren att det inte behövs några särskilda övergångsbestämmelser. Det innebär att ändringarna i lagen om stöd vid korttidsarbete ska tillämpas i återbetalningsärenden från och med ikraftträdandet. Inget anges om behov av speciella informationsinsatser.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande kan godtas. Regelrådet har däremot inte kunnat utläsa en beskrivning av behov av speciella informationsinsatser i konsekvensutredningen. Det hade varit motiverat med en redovisning om riktade informationsinsatser till de direkt berörda företagen har övervägts. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande godtagbar, men behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Inget specifikt anges om berörda företag utifrån antal, storlek och bransch. Förslagsställaren anger däremot i sin beskrivning av effekter för förvaltningsmyndigheter att enligt uppgifter från Tillväxtverket har ca 4 000 beslut om återbetalning fattats på grund av att en anmälan getts in för sent, varav 1 000 fortfarande inte har vunnit laga kraft eftersom besluten har överklagats till domstol. Förslagsställaren bedömer att merparten av de arbetsgivare som fått beslut om återbetalning kommer att använda sig av den nya anmälningsmöjligheten. Därutöver anges att det finns enligt Tillväxtverket ca 3 500 ärenden där anmälan om avstämning kommit in för sent men där något beslut om återkrav ännu inte fattats.

Regelrådet gör följande bedömning. Om det finns uppgifter om arbetsgivare som under 2020 lämnat in sen anmälan för återbetalning och avstämning, borde det vara möjligt att i förekommande fall ha en uppfattning om det är vanligt med företag i en viss storlek eller vissa branscher som berörs av de förordande förslag. Även om detta inte skulle vara en rimlig metod att basera antaganden på är det inte uppenbart vare sig att det skulle vara omöjligt att samla in information på annat sätt eller om några försök har gjorts. Regelrådet vill vidare anföra att det finns oklarheter kring informationen om berörda företag utifrån antal. Det finns

en viss information i konsekvensutredningen om antal beslutade och pågående ärenden. Regelrådet finner dock att det är svårt att få en uppfattning om hur många företag som faktiskt berörs av förslaget utifrån förslagsställarens beskrivning. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren kunde angett en närmare beskrivning av de berörda företagen utifrån antal. Avsaknaden av sådana beskrivningar medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner därför redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges i remissen att genom att de arbetsgivare som återbetalat preliminärt stöd får möjlighet att återfå stödet kommer ekonomin förbättras hos arbetsgivarna. Vidare anges att för arbetsgivarna innebär en ny anmälan om avstämning att den administrativa bördan ökar. Förslagsställaren anger dock att detta måste ställas mot att de genom att göra en ny anmälan har möjlighet att återfå tidigare beviljat stöd eller minska fordran om återbetalning. Eftersom arbetsgivarna redan tidigare har förberett och lämnat en anmälan om avstämning, om än för sent, borde även det tillkommande arbetet vara begränsat.

Därutöver anges att förslaget att införa en bestämmelse om att en arbetsgivare som inte kommit in med en anmälan om avstämning i rätt tid, ska föreläggas att göra det innan ett eventuellt beslut om återbetalning av stöd förväntas medföra ett minskat antal beslut om återbetalning för arbetsgivare på grund av sen anmälan.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av påverkan på berörda företags verksamhet är tillräckligt tydligt givet förutsättningar i ärendet. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren kunde angett en närmare beskrivning av påverkan på berörda företags kostnader och tidsåtgång. Med anledning av förslaget karaktär och de sammantagna effekterna kan dock Regelrådet godta utelämnade beskrivningar även i denna del.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag i konsekvensutredningen. Regelrådet kan emellertid inte se någon uppenbar påverkan på konkurrensförhållandena som kunde och borde ha tagits upp. En utelämnad beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Inget anges om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner inte någon uppenbar påverkan på företagen i andra avseenden utöver det som har nämnts tidigare. Avsaknaden av information är därför inte någon väsentlig brist.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Inget anges om särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet gör följande bedömning. Såvitt Regelrådet förstår konsekvensutredningen har inga särskilda hänsyn till små företag tagits. Samtidigt är den storleksmässiga beskrivningen av berörda företag inte tillräckligt tydlig. Det hade varit motiverat om förslagsställaren kunde beskrivit möjligheterna att ta särskilda hänsyn till små företag och konsekvenserna av att sådana inte tas. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner därför redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan saknas det fullständiga beskrivningar av vissa aspekter i konsekvensutredningen. Med anledning av förslagetets karaktär, och de samlade effekterna av förslaget, påverkar de nämnda bristerna inte den sammantagna bedömningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 1 sep 2021.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall

Claes Norberg
Ordförande

Steven Wall
Föredragande